

Wonen aan de Groenedijk.

Arie Heuvelman (1934) tegenwoordig wonend in Oud Alblas vertelt van zijn jeugd aan de Groenedijk in Capelle aan den IJssel.

Arie begint zijn leven en zijn verhaal op de Groenedijk 6. Daar stond een dijkhuis op de plaats waar nu aannemer Heijmans is gevestigd. Samen met zijn ouders woonde hij in de woning, waarin een woonkamer en een keuken waren. Boven waren twee slaapkamers. Er werd gekookt op petroleumstellen. In het huis ernaast woonde trouwens de petroleumboer v.d. Welle.

Omstreeks 1937 wilde men het buitendijkse terrein daar ophogen. Daarvoor stond de woning in de weg. Die werd gesloopt. In de dijkwoning was een rechtopstaande muur die als extra steun in de dijk was gebouwd. Het was de bedoeling, dat die muur bleef staan. Maar bij het slopen viel de muur toch om, waarbij één van de werknemers van het sloopbedrijf om het leven kwam. Het gezin verhuisde naar Groenedijk 2 waar zijn broer Dirk werd geboren. De wc was buiten en er keek een raam uit op de woonboerderij erachter. Arie leerde daar van Cent Vuik zeggen: 'Ho paard, eerst pissen' Naast het huis was een paardenstal, die gebruikt werd door Cent Vuik die schillen ophaalde. Hij kwam elke morgen het paard halen om voor zijn wagen te spannen. Maar eerst zei hij altijd tegen het paard: 'Ho paard, eerst pissen'. Zodat Arie dat ook tegen zijn moeder ging zeggen.

Het huis werd gehuurd van gemeentesecretaris Biert, die zelf in die woonboerderij op het einde van de Dorpsstraat nr.178 woonde. Ze waren dus burens. Arie moest omdat zijn ouders niet zo best met de heer Biert op konden schieten, wekelijks de huur brengen. Hij werd dan ontvangen door een dienstbode die hem lang liet wachten en hem vaak een reclamekaakje van kruidenier den Toom meegaf. Het pad waarover Biert naar de Dorpsstraat moest lopen, met zijn dandygang compleet met parapluie, liep (en loopt) langs het huis van vader Heuvelman. Het pad heet nu, naar de bewoner, Brandwijkседijk. Heuvelman had langs het pad waslijnen geplaatst. En een kippenhok. Dat moest van Biert echter allemaal verdwijnen. Vader plaatste dat toen aan de overkant van de Groenedijk.

Arie weet nog dat het huis eerst geen elektra had. Zijn vader heeft dat aan laten leggen voor f 200. Toen ze het huis in 1940 verlieten om naar de Wilhelminastraat te verhuizen, wilde Biert de elektra niet overnemen. Vader Heuvelman had het huis tot een bepaalde datum gehuurd, maar was er al eerder uit vertrokken. Biert had het huis toen van een nieuw slot voorzien. Omdat ze niet tot overeenstemming kwamen, sloopte Aries vader de elektra uit de woning. Waarop Biert aangifte deed. Er kwam een rechtzaak van en Aries vader moest een boete betalen. Achteraf zei veldwachter Quist dat vader Heuvelman beter eerst bij hem langs had kunnen komen. Omdat hij dan Biert gesommeerd had het

slot eraf te halen omdat Heuvelman toen nog huurder was. Na dat incident werd Biert voortaan iedere dag door de gemeentebode gehaald en gebracht. 's Morgens, tussen de middag en na werktijd.

Toen het buitendijkse terrein was opgehoogd, was het een prachtig terrein om te voetballen. Het was altijd bespeelbaar. Dat gebeurde dan ook elke woensdag- en zaterdagmiddag. In de oorlog hadden de jongens geen bal. Daarom haalden ze bij scheepswerf Vuijk van Duitse boten rubberen elastieken waarmee een bal werd samen gebonden. Kort na de oorlog is Arie daarom lid geworden van het CJMV, want die hadden een leren bal.

Aan de overkant van de straat zat rijwielhandel en autobedrijf Henk Maat. Daar naast stond een grote schuur waarin de Capelse Gymnastiek Vereniging jarenlang zijn trainingen hield onder leiding van kruidenier Piet van Wijk. Voor 5 cent per week contributie begon Arie Heuvelman daar in 1938 zelf ook mee.

Achter op het terrein, tegen de rivier aan, stonden aanvankelijk, op de restanten van de oude steenplaats, drie huizen. Vooraan woonde opa Arie Heuvelman. Die was binnenschipper en had, voordat Arie was geboren, met een zeilboot gevaren, die hij bij zijn huis aanlegde. Hij voer veel ijsselstenen van steenplaats Mijnlieff in Hitland naar de bouw in Schiedam. Opoë werkte vroeger op die steenplaats. Ze vertelde dat ze na de geboorte van een kind na veertien dagen weer ging werken. Met het kind in de kruiwagen, om het op het werk de borst te kunnen geven. Mijnlieff had ook een winkel voor zijn werknemers waar het gekochte op de lei werd geschreven. En 's zomers met het loon werd verrekend. In dat huis woonden opoe en opa met 12 kinderen. Ze hadden een grote woonkamer en geen keuken maar wel een grote zolder. Daar sliepen de kinderen. Opa en opoe sliepen in de bedstee. Ze hadden ook een varken dat in november werd geslacht. Een ham ging naar de slager voor zijn werk en de andere achterham werd door de slager gerookt en teruggebracht. Het overige vlees ging in het zout. In november en december was dat vers gezouten vlees nog wel lekker, maar in april was het al haast niet meer te eten. Opoë had ook kippen. Elke week kwam er een marskramer langs en die wilde van oma graag een vers ei. Daar kreeg ze dan 2,5 cent voor van de man. Maar als de marskramer kwam kreeg opa eerst een signaal of hij wilde kijken of er wel verse eieren in het hok lagen omdat hij er anders gauw één uit de kast in het hok moest leggen.

Aan de achterkant van het huis woonde Annechien Terlouw, de moeder van de beroemde voetballer Rinus Terlouw. Annechien was baakster en heeft ook Arie zelf ter wereld geholpen. Rinus trainde daar altijd tegen de muur. Op de punt van het terrein woonde de familie van de Herik. Ook deze drie huizen verdwenen in 1940 bij het ophogen van het terrein. De familie van de Herik verhuisde toen naar de 's Gravenweg. Achter het huis Groenedijk 2 was een losplaats voor zand en grint van Lammert de Waard, die later een geschenkenwinkel aan de Bermweg had. Schuin tegenover het voetbalveld van toen, naar de Couwenhoekseweg toe

woonde Willem Mullem. Dat was een belangrijke voetballer van Zwervers en later was hij ook grensrechter. Die kreeg na het voetballen altijd de voetballertjes bij hem langs om water te drinken. Daar woonden ook Jan Schouten de wielrenner, Bart van Dongen de scharenslijper en van Deventer. Na de Couwenhoekseweg, daar waar nu de sportvelden liggen, woonde de familie Terlouw. Hij was binnenschipper en had een schip van 70 ton dat buitendijks in de zelling lag. Dat schip kon daar alleen weg bij hoog water. Hij vervoerde meestal zand en grint. Hij loste dat bij de Kerksteeg waar een loswal was, tegenover de Dorpskerk.

Naast Terlouw woonde de familie Molenaar en iets verder, waar nu IJsselzicht is, de familie Rolloos, de kippenboer. Aan de buitenkant van de dijk was daar een zelling die omstreeks 1937 met een kade van de IJssel werd afgescheiden. En daardoor droog viel. Tijdens de oorlog verbouwde slager Snoei daar graan. Hij hield daar ook koeien voor de slacht. Tijdens de hongerwinter van 1944 gingen de mensen daar aren lezen. De Groenedijk was toen echt een grasdijk, waar slechts een smal hard kleipaadje was gevormd van de fietsen die er langs kwamen. En aan het eind van de Groenedijk was het palengat van Seinstra. Palen die vanuit Finland naar de Merwedehaven werden vervoerd en gelost. Ze werden dan met vloten achter een sleepbootje naar Capelle gevaren. Schipper op die sleepboot was Enne van der Wal. Tussen één van de laatste kribben was een zandstrand waar half Capelle kwam zwemmen. Er was altijd wel iemand die bij Jamin in Rotterdam een pak ijs (dubbeldik) kocht en dat met een paar centen winst aan het strand aan de zwemmers verkocht. Arie Heuvelman herinnert zich nog dat hij moest worden ingeënt en toen in zwembroek van het zandstrand werd geplukt om bij dokter Zandbergen aan de Kerklaan te worden ingeënt.